

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ KÄYTÄNNÖSSÄ

KESTÄVÄN KEHITYKSEN
YHTEISKUNTASITOUKSEN
VUOSI 2016

TULOKSIA 2016

SITOUUMUKSEN VISIO

Luonnon kantokyvyn turvaava, hyvinvoiva
ja globaalisti vastuullinen Suomi

**YLI
400**

**SITOUUMUSTA
VUODEN 2016
LOPUSSA**

**SUOMEN MALLI
KOKO YHTEISKUNTAA
OSALLISTAVASTA
YHTEISKUNTASITOUUMUKSESTA
VALTAVAN KANSAINVÄLISEN
HUOMION
KOHTENA.**

**KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMIKUNTA UUDISTI
KESTÄVÄN KEHITYKSEN SITOUUMUKSEN
VASTAAMAAN YK:N AGENDA2030:A JA OSALLISTUI
HALLITUKSEN AGENDA2030
TOIMEENPANOSUUNNITELMAN TYÖSTÄMISEEN**

**ENSIMMÄISET GREEN DEAL
SITOUUMUKSET SOLMITTIIN –
KAUPAN LIITTO JA
YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
SOPIVAT YHDESSÄ
MUOVIKASSIEN
VÄHENTÄMISESTÄ**

**JO AIEMMIN TEHDYT SITOUUMUKSET ETENIVÄT –
RAPORTEJA TEHTIIN SADOISTA TOIMENPITEISTÄ**

KESTÄVÄ KEHITYS ETENEE MEILLÄ JA MAAILMALLA

IISD/Kiara Worth

► Ministeri Kimmo Tiilikainen esitteli Suomen kestävän kehityksen toimia heinäkuussa New Yorkissa YK:n kestävän kehityksen korkean tason konferenssissa.

Kaupan liitto/Anna Dammert

► Ensimmäinen Green Deal – vapaaehtoinen sopimus valtion ja elinkeinoelämän kesken, astui voimaan, kun Kaupan Liitto ja ympäristöministeriö sopivat muovikassien käytön vähentämisestä.

Pääsihteeristö puhui vuoden aikana kymmenissä kansainvälisissä tapahtumissa

**KOLUMBIA SLOVAKIA SVEITSI DUBAI USA
ESPANJA VIRO UAE SAKSA
ISO-BRITANNIA NORJA RUOTSI RANSKA**

► Eeva Furman on kestävän kehityksen asiantuntijajaneelin puheenjohtaja sekä ympäristöpolitiikka-keskuksen johtaja Suomen ympäristö-keskuksessa.

Eeva Furman valmistelevaan YK-raporttia

Kestävän kehityksen asiantuntijajaneelin puheenjohtaja professori Eeva Furman valittiin YK:n kestävän kehityksen raporttia valmistelevaan työryhmään. Ryhmään valittiin 15 huippututkijaa ja asiantuntijaa eri puolilta maailmaa. Ryhmä seuraa ja arvioi, kuinka YK:n kestävän kehityksen tavoitteissa edetään maailmanlaajuisesti. Se aloitti työnsä helmikuussa 2017 ja julkaisee raporttinsa vuonna 2019.

Valtioneuvoston kanslia

► Kestävän kehityksen toimikunta ahkeroi yhteiskuntasitoumuksen päivittämisen ja kotimaisen toimeenpanon painopisteiden parissa koko vuoden. Kansalaisyhteiskunnan ja hallituksen yhteinen prosessi sai kiitosta!

KESTÄVÄN KEHITYKSEN YHTEISKUNTASITOUKUS ON AINUTLAATUINEN JA KONKREETTINEN TYÖKALU

Elämme keskellä suurta globaalia muutosta, joka aiheutuu maapallon väestön ja aineellisen kulutuksen kasvusta. Jatkaminen vanhaan tapaan ei ole vaihtoehto. Tarvitsimme uuden lähestymistavan kestävään kehitykseen. Tästä ajatuksesta syntyi kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumus ”Suomi, jonka haluamme 2050”.

//
Kestävä kehityksen
toimenpidesitoumuksen
voi tehdä jokainen
– kansalainen, yritys
tai yhteisö.

Globaali kestävä kehityksen Agenda2030-toimintaohjelma kattaa kaikki kestävä kehityksen ulottuvuudet: sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristöllisen. Kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumus on keskeinen väline näiden globaalien tavoitteiden toteuttamiseksi Suomessa.

TÄTÄ ON KESTÄVÄN KEHITYKSEN YHTEISKUNTASITOUKUS

Kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumus on esimerkki Suomen tavasta toteuttaa kestävä kehitys käytännössä. Sitoumustyö tuo yritykset, kansalaisyhteiskunnan toimijat ja julkisen sektorin yhteen ainutlaatuisella tavalla. Sitoumuksen takana on Suomen kestävä kehityksen toimikunta. Idea on yksinkertainen – konkreettisia tekoja, mitattavia tuloksia.

TAVOITTEET

1. YHDENVERTAISET MAHDOLLISUUDET HYVINVOINTIIN
2. VAIKUTTAVIEN IHMISTEN YHTEISKUNTA
3. TYÖTÄ KESTÄVÄSTI
4. KESTÄVÄT YHDYSKUNNAT JA PAIKALLISYHTEISÖT
5. HIILINEUTRAALI YHTEISKUNTA
6. RESURSSIVIISAS TALOUS
7. LUONNON KANTOKYKYÄ KUNNIOITTAVAT ELÄMÄNTAVAT
8. LUONTOA KUNNIOITTAVA PÄÄTÖKSENTEKO

TEKEMISTÄ

Yhteiskuntasitoumuksessa eri toimijat sitoutuvat edistämään kestävä kehitystä kaikessa työssään ja toiminnassaan. Tämä toteutuu tekemällä toimenpidesitoumus Sitoumus2050.fi-palvelussa. Sitoumuksen on luotava uutta ja mitattava sekä noudatettava kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen periaatteita. Sitoumuksen voi kohdistaa yhteen tai useaan tavoitteeseen.

TULOKSIA

Sitoumuksia seurataan ja mitataan niiden omista ja antajansa lähtökohdista käsin. Sitoumusten etenemistä raportoidaan vähintään kerran vuodessa Sitoumus2050.fi-palvelussa. Vuonna 2016 useat tahot tekivät mittavia raportteja antamistaan sitoumuksista.

Kestävä kehityksen ”iso kuva” Suomessa on esillä Findikaattori.fi-palvelussa, josta voi ajantasaisesti nähdä kestävä kehityksen tilan Suomessa. Vuoden 2016 aikana aloitettiin seurantajärjestelmän uudistustyö osana Agenda2030 seurantaa. Laaja-alainen seurantaverkosto, joka koostuu ministeriöiden, tutkimuslaitosten, alueiden, nuorten ja etujärjestöjen edustajista, aloitti työnsä seuranjärjestelmän parissa muun muassa uudistamalla indikaattorit.

LAAJAA JA PITKÄKESTOISTA

– annetut sitoumukset lukuina

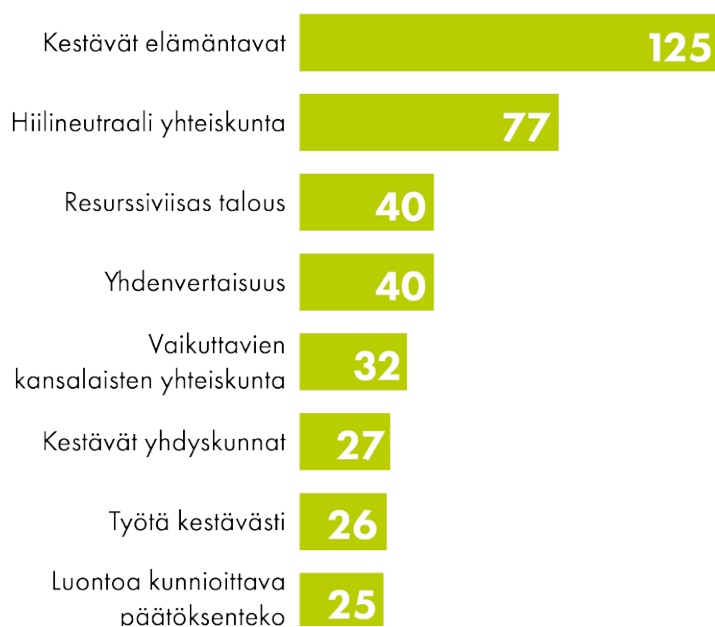
**YLI
400**

Yli 400
annettua
sitoumusta

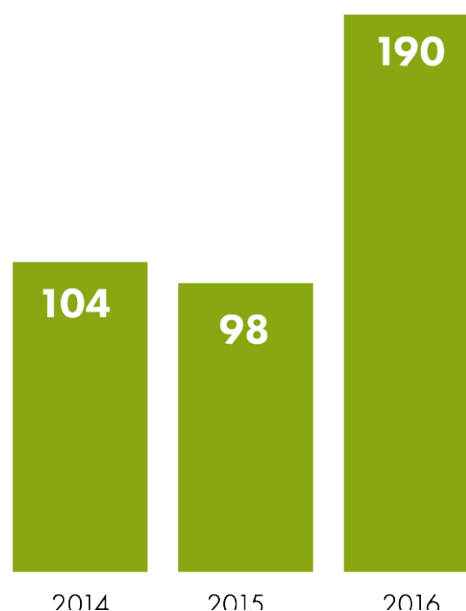
**10 - 25
VUOTTA**

Jopa 10 ja 25
vuoden pituisia
sitoumuksia
annettu

TAVOITTEIDEN MUKAAN

ALOITUSVUODEN MUKAAN

ORGANISAATIO- TYYPEITTÄIN 2014-2016

**LÄHES
300**

Lähes 300 erillistä
tahoa tehnyt
toimenpide-
sitoumuksen

**1 - 5
VUOTTA**

Sitoumuksien
yleisin kesto
1 - 5 vuotta

TAMPEREEN JA OULUN AGENDA2030-TAPAHTUMAT VETIVÄT SALIT TÄYTEEN

Syksyllä ulkoasiainministeriön, kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeristön ja kaupunkien kanssa järjestettiin Agenda2030 aiheiset tapahtumat Oulussa (8.10) ja Tampereella (12.10).

Ulkoasiainministeriö/Eija Palosuo

Ulkoasiainministeriö/Eija Palosuo

Antti Kultanen/CC BY 2.0

► Tapahtumissa keskityttiin kunkin kaupungin ja alueen mahdollisuuksiin ja vahvuuksiin edistää kestävää kehitystä. Tampereen tilaisuuden avasi ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Kai Mykkänen ja Oulun tilaisuuden valtiosihteeri Paula Lehtomäki valtioneuvoston kansliasta. Molemmissa tapahtumissa päätähtinä olivat paikalliset toimenpidesitoumuksen tehneet tahot.

Kestävän kehityksen toimintaohjelman toteuttamiseen tarvitaan samaa me-henkeä ja kumppanuutta kuin ohjelmasta sopimiseen.

PÄÄMINISTERI **Juha Sipilä**

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMINTA- OHJELMA AGENDA2030 TÄYTTI VUODEN

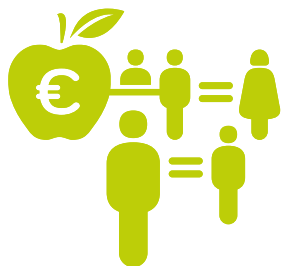
Agenda2030-toimeenpano on hyvässä vauhdissa globaalisti. Suomessa keskusteltiin Agendan yksivuotispäivän aikoihin syksyllä 2016 kansallisesta toimeenpanosta. Eduskunta kävi ajankohtaiskeskustelun aiheesta.

► Agendan yksivuotista taivalta juhlistettiin muun muassa järjestöjen yhteisellä tempauksella. Mukana ihmisiä tapaamassa oli YK-liiton toiminnanjohtaja Helena Laukko.

ESIMERKKEJÄ VUONNA 2016 TEHDYISTÄ SITOUMUKSISTA

Sitoumukset kattavat kaikki kahdeksan kestävän kehityksen tavoitealueen. Tässä muutamia esimerkkejä laajasta sitoumusten kirjosta.

YHDENVERTAISET MAHDOLLISUUDET HYVINVOINTIIN

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

lisää amk- ja yamk-tutkintojen verkko-opintoja sekä vahvistaa henkilökunnan verkko-osaamista. Verkko-opinnoilla on useita etuja: se tuo joustavuutta opintojen suorittamiseen, mahdollistaa etäosallistumisen ja tukee opintojen läpäisyä. Täten verkko-opinnot tukevat opiskelijoiden yhdenvertaista mahdollisuutta opiskella. Lisäksi lisäämällä verkko-opetusta saadaan aikaiseksi positiivisia ympäristövaikutuksia.

PERHEHOITOKUMPPANIT SUOMESSA

tavoittelee myönteisiä ja kestäviä muutoksia lasten elämään. He näkevät tarpeelliseksi tavoitteen "Yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin" osalta korostaa ylisukupolvisuutta. Se tarkoittaa sitä, että myös tulevilla sukupolvilla, esimerkiksi perhehoitokumppaneitten perheissä tällä hetkellä kasvavilla sekä perheisiin tulevaisuudessa sijoitettavilla lapsilla, on samanlaiset mahdollisuudet hyvinvointiin, kuin tämänhetkellä sukupolvella. Edellisen tavoitteen saavuttamiseksi ekologisen kestävyuden käsitteen ulottaminen toimintaan koetaan tärkeäksi.

VAIKUTTAVIEN IHMISTEN YHTEISKUNTA

VÄESTÖLIITTO

kantaa vastuunsa nuorten osallisuuden vahvistajana ja perheiden arjen helpottajana. Väestöliitto kannustaa ennakkoluulottomasti nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elämäänsä ja seksuaalioikeuksiinsa, sekä välittää heille tietoa erilaisista mahdollisuuksista olla aktiivinen toimija yhteiskunnassa. Väestöliitto ottaa nuoret mukaan suunnittelemaan tulevia kehitystyöhankkeita sekä tiedottaa suurelle yleisölle seksuaalioikeuksien haasteista, toteutumisesta ja kehityksestä. Väestöliitto sitoutuu edelleen lisäämään nuorten konkreettisia vaikutusmahdollisuuksia mm. muodostamalla aktiivisen Nuorten työryhmän, josta tulee tunnustettu osa Väestöliiton päätöksentekoa ja strategista työtä.

KOULURUOKAILUVERKOSTO

sitoutuu vahvistamaan lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kouluruokailun kehittämisessä sekä jalkauttamaan uutta opetussuunnitelmaa ja uusia kouluruokailusuosituksia. Sitoudumme auttamaan kouluja ja toimijoita yhteistyön luomisessa ja uuden omaksumisessa eri työkalujen ja vaikutuskanavien avulla. Uusissa kouluruokailusuosituksissa korostetaan koululaisten osallistamista oman koulun ruokailun kehittämisessä. Kouluruokailuverkosto sitoutuu auttamaan uusien muutosten toteuttamisessa. Yhteistyötä vahvistetaan ja lasten vaikuttamismahdollisuuksia lisätään kolmen eri konseptin (Kouluruokadiplomi, Kouluruoka-agentti, Kouluruokapäivä) avulla.

TYÖTÄ KESTÄVÄSTI

TASAVALLAN PRESIDENTIN KANSLIA

tarjoaa työkokeilu- ja harjoittelupaikkoja erityistyöllistettäville: Yhteistyötä tehdään erityisoppilaitosten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa (esimerkiksi Ohjaamo Helsingissä) sopivien työntekijöiden löytämiseksi kansliassa tarjolla oleviin työtehtäviin. Kanslia sitoutuu ottamaan työntekijöitä erilaisiin tehtäviin sekä Helsingissä että Naantalissa. Vuosittain työllistetään Sitoumuksen myötä yhden sijasta kaksi erityistyöllistettävää.

SUOMEN PALLOLIITTO (SPL)

edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta toiminnassaan. SPL on lähtenyt mukaan sidosryhmäksi WeAll -tutkimushankkeeseen, jossa rakennetaan tasa-arvoista, yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävää tulevaisuuden työelämää. Hanke ja siitä tehty sitoumus kestävät vuoteen 2020 asti. Palloliiton toinen Sitoumus liittyy vuonna 2018 järjestettäviin Euroopan mestaruuskisoihin ja sen ympäristövaikutuksiin.

KESTÄVÄT YHDYSKUNNAT JA PAIKALLISYHTEISÖT

MUSEOVIKASTO

vahvistaa kulttuuriympäristön merkitystä, lisää sitä koskevaa tietoa sekä edesauttaa sen suunnitelmallista hoitoa. Museovikasto sitoutuu useisiin toimenpiteisiin jotka liittyvät Kulttuuriympäristöstrategian 2014 - 2020 toimeenpanosuunnitelmaan. Muun muassa Museovikasto tuo esiin 1940-1990-luvulla rakennettujen ympäristöjen merkityksiä, suojelua ja hyvää hoitoa. Museovikasto keskittyy tässä erityisesti julkiseen rakentamiseen. Se myös parantaa valtion arvokiinteistöjen arviointikriteereitä ja tiivistää kiinteistönhaltijoiden yhteistyötä valtion hallinnoiman kulttuuriperinnön vaalimisessa ja parantaa kulttuuriympäristöä koskevien tietojensa saavutettavuutta, vuorovaikutteisuutta ja laatua.

SUOMEN KOTISEUTULIITTO

sitoutuu toteuttamaan Kulttuuriympäristöstrategian (2014–2020) toimeenpanosuunnitelmaa omalta osaltaan ja haastaa kaikki lähes 850 jäsenyhteisöään kulttuuriympäristöstrategian toteuttamiseen Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumien muodossa. Sitoumus tehostaa Suomen Kotiseutuliiton toimia kulttuuriympäristön hyväksi. Sitoumuksen edistymistä raportoitiin maaliskuussa 2016 ja tuolloin Sitoumus edistyi suunnitelmien mukaisesti.

HIILI- NEUTRAALI YHTEISKUNTA

TURKU ENERGIA

lisää uusiutuvan energian osuutta sähkön ja lämmön hankinnassa 50 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Turku Energia on myös merkittävä työnantaja ja tuntee sosiaalisen kestävyuden haasteet. He tekevät energia-alaa tutummaksi koululaisille tiiviillä oppilaitosyhteistyöllä sekä tarjoamalla alan opiskelijoille kesätyö- ja harjoittelupaikkoja.

LUONNONVARAKESKUS

tukee Suomea siirtymässä fossiilitaloudesta biotalouteen, jossa uusiutuvilla luonnonvaroilla korvataan fossiilisten luonnonvarojen käyttöä. Tärkeimpiä uusiutuvia luonnonvarojamme ovat metsien, peltojen, vesistöjen ja meren biomassa sekä makea vesi. Biotaloudessa luonnonvaroja ei tuhleta, vaan niitä käytetään ja kierrätetään tehokkaasti. Luke tukee tutkimuksellaan siirtymää kohti biotalousyhteiskuntaa.

LUONNON KANTOKYKYÄ KUNNIOITTAVAT ELÄMÄNTAVAT

SUOMEN YK-EDUSTUSTO NEW YORKISSA

sitoutuu tekemään päivittäin kestävästä kehitystä edesauttavia valintoja. Toimenpidelista tehtiin yhdessä henkilökunnan kanssa ja Sitoumus jätettiin Pariisin ilmastopöytäkirjan allekirjoituspäivän aattona. Edustusto luopuu kertakäyttöastioiden käytöstä, lajittelee ja käsittelee jätteet systemaattisesti, vähentää energiankulutusta ja pitää ympäristön mielessä uusien hankintojen osalta. Seuranta toteutetaan konkreettisesti henkilöstöpalaverien yhteydessä, jossa käydään läpi edellisen ajanjakson onnistumista ja mietitään yhdessä mahdollisia parannuskeinoja, raportointi toteutetaan vuosittain seurannan pohjalta. YK-edustusto kannustaa myös jatkossa työyhteisöä kestävästä kehityksen mukaisiin valintoihin.

NÄKÖVAMMAISTEN LIITTOSSA

sitoudutaan jokapäiväisessä työssä työtapoihin, jotka edistävät kestävästä kehityksen periaatteita. Sitoumukseen kuuluu paperin kulutuksen vähentäminen, energiatehokkuus, kannustaminen työmatka ja työpaikkaliikkumiseen, kierrätysastioiden parempi sijoittelu koko talossa ja työpaikkaruokailussa syntyvän ruokahävikin vähentäminen.

RESURSSIVIISAS TALOUS

TEKES

suuntaa 150 miljoona euroa rahoitusta innovatiivisten biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen kehitykseen, pilotointiin ja demonstrointiin. Tekes toimii esimerkkinä ja auttaa asiakkaitaan olemaan edelläkävijä innovatiivisissa kestävästä kehityksen ratkaisuissa. Vuosina 2016-2018 toimenpiteet kohdistuvat erityisesti biotalouden uusien liiketoimintojen synnyttämiseen ja cleantech-ratkaisujen kehittämiseen kuluttajille sekä cleantechin kasvua vauhdittavien kokeilujen ja pilottien käynnistämiseen.

PUMPA DESIGN

tuotteistaa kierrätystekstiilejä. Kierrätyskankaiden hyödyntäminen uusien tuotteiden valmistuksessa ohjaa kiertotalouden mukaiseen elämäntapaan. Pumpa Design sitoutuu käyttämään pääraaka-aineita mahdollisimman monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti tuotteistaen myös omaa leikkujätettä. Innovoimme uusia käytännöllisiä tuotteita raaka-aine lähtöisesti. Pumpa Design valmistaa tuotteensa Suomessa ja kannattaa pienyrityksiä.

LUONTOA KUNNIOITTAVA PÄÄTÖKSENTEKO

GLOBE HOPE

auttaa yrityksiä ja organisaatioita toteuttamaan kestävästä kehityksen mukaisia tuotehankintoja materiaalien uusiokäytön kautta. Globe Hope suunnittelee innovatiivisesti tuotteita jo olemassa olevista materiaaleista, jotka vastaavat hankinta tarpeita ja tekemällä niistä uusia tuotteita yhteistyössä asiakas yritysten ja organisaatioiden kanssa. Brändi- ja yritysviestinnän kautta leivitetään tietoa tuotteista ja vastuullisesta toiminnasta.

FREDMAN GROUP

sitoutui edistämään työssä kestävästä kehitystä ja huomioi toiminnassaan sosiaalisen, taloudellisen kuin ympäristövastuun. Seitsemän toimenpiteen sitoumukseen kuuluu muun muassa kestävästä kehityksestä ja ruokahävikin vähentämisestä tiedottaminen ja hankintojen kotimaisuusasteen lisääminen. Lisäksi Fredman Sitoutui pienentämään jätekuormaansa entisestään niin, että vuonna 2018 kaatopaikalle menee enintään 150 kg sekajätettä, ja vuonna 2021 enää 50 kg. Ilmastovaikutuksista raportoidaan jatkossa CDP:n (Carbon Disclosure Project) kautta vuosittain.

TOIMENPIDE- SITOUUMUKSISTA RAPORTOIDAAN KERRAN VUODESSA

Esimerkkejä onnistuneesta seurannasta

Metsäteollisuuden teollisuusalan vuonna 2014 tehdyssä Sitoumuksesta kaikki viidestä toimenpidesitoumuksesta edistyivät vähintään suunnitellulla tavalla. Toukokuussa 2016 Sitoumukseen raportoitiin, että metsien kestävää käyttöä varmistavien metsäsertifiointijärjestelmien edistäminen on edistynyt ajateltua nopeammin.

Jupperin koulu Espoosta pyrkii pysyvästi vähentämään biojätteen määrää. Oppilaat osallistuvat itse biojätteen määrän mittauksiin. Biojätteen määrä on vähentynyt selvästi jatkuvan seurannan ja raportoinnin ansiosta.

Joutseno opisto saavutti vuonna 2015 asettamansa Sitoumuksen Kestävän kehityksen kirjaamisesta opetussuunnitelmaan. Joutsenon Opiston kestävän kehityksen sitoumukseen asettamat tavoitteet ovat toteutuneet, ja jatkoa suunnitellaan: Jatkossa tavoitteena on suunnitella entistä enemmän kestävään kehitykseen liittyviä koulutussisältöjä eri opintolinjoille. Lisäksi opisto selvittää uusia mahdollisuuksia energian säästämiseksi.

Energiateollisuus ry on raportoinut seisemän kohtaisen Sitoumuksensa edistymistä jo vuodesta 2014 alkaen. Raporttien mukaan esimerkiksi tavoitteet sähköautojen latauspistokkeiden ja työ- sekä harjoittelupaikkojen lisääntymisestä edistyvät suunnitellusti. Sen sijaan Uusiutuvan energian osuus kaukolämmöntuotannossa otti vuonna 2016 askeleen taaksepäin verrattuna vuoteen 2015. Rehellinen raportointi mahdollistaa kuitenkin kurssin käynnön hyvissä ajoin.

SITOUUKSEN VAIKUTUKSET JA HYÖDYT

//

Jokainen organisaatio sitoutuu kestävään kehitykseen omalla tavallaan. Meille kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus on vähän kuin avioliitto: se tekee sitoutumisesta ikään kuin julkisempaa ja virallisempaa. Sitoumus viestii sidosryhmillemme ja asiakkaillemme, että olemme vakavissamme asian suhteen. Samalla se toimii päivittäisenä muistutuksena asian tärkeydestä ja ohjaa siten konkreettisesti liiketoimintaamme.

Tommi Tervanen, toimitusjohtaja
KOTIPIZZA

//

Sitoumuksella vahvistamme toimintamme ympäristövastuuta ja yhdenvertaisuutta sekä kehitämme palveluitamme. Sitoudumme edistämään kestävän kehityksen näkyvyyttä toiminnassamme. Hienoa on myös se, että sitoumus tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Näin saamme vielä lisää vaikuttavuutta.

KELA

//

Lähdimme mukaan ja valitsimme äärimmäisen tärkeän teeman eli ruokahävikin vähentämisen. Sitoumus on hyvä tapa viestiä tästä sekä sisäisesti että ulkoisesti ja buustata omaa toimintaa vielä astetta vakavammin otettavaksi

Nina Elomaa, yritysvastuujohtaja
FAZER Option Tulevaisuuden työpaikat liite

//

Teimme sitoumuksen, koska halusimme saada säätiömme vastuullisen sijoittamisen työlle selkärankaa ja päämäärän. Sitoumuksen myötä olemme sitouttaneet salkunhoitajamme tekemään työtä vastuullisemman sijoitussalkun eteen ja oppineet institutionaalisina sijoittajina paljon vastuullisen sijoittamisen haasteista ja mahdollisuuksista. Tavoitteena on sitoumuksemme myötä saada myös muut institutionaaliset sijoittajat, erityisesti säätiöt, työskentelemään vastuullisemman sijoitussalkun puolesta.

MAJ JA TOR NESSLINGIN SÄÄTIÖ

SITOUUMUKSEN HYÖTYJÄ OSALLISTUJILLE

1

Tukea ja sparrausta,
raamit kestävän
kehityksen työlle

2

Synergiaa
Sidosryhmä
vuoropuhelua
Viestintää ja
näkyvyyttä

3

Verkostoitumista
Suomessa ja
ulkomailla

4

Kansainvälisyyttä

//

Olemme vahvasti mukana digitalisaation edistämisessä ja kehittämisessä. Tulimme mukaan yhteiskuntasitoumukseen, koska se auttaa konkretisoimaan sähköisen välityksen hyödyt eri osapuolille ja antaa tukea laajojen projektien edistämisessä. Samalla voimme edistää työssämme kestävää kehitystä, joka motivoi meitä eteenpäin.

Kristiina Siikala, viestintäpäällikkö
FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

//

Olemme mukana sitoumuksessa, koska sodan ja rauhan työssä, jota kriisinhallinta on, kestävyys on johtoaistus ja päämäärä. Vain kestävä rauha, turvallisuus ja kehitys takaavat yhteiskuntien kehittymisen ja elinolojen paranemisen.

Antti Häikiö, neuvotteleva virkamies, siviilikriisinhallinnan vastuualue
SISÄMINISTERIÖ

AVAINALUEET

Suomen menestysalueet – säilytetään nämä

SÄILYTETÄÄN TÄMÄ!

Hyvä koulutus

Yhteiskunnallinen vakaus

Kriittisimmät alueet – tarvitaan nopeita toimia

Ilmastomuutos ja resurssienkäyttö

Talous ja työllisyys

► Avain2030 -selvityksen perusteella Suomella on hyvät valmiudet lähteä toteuttamaan kestävän kehityksen Agenda2030:tä. Haasteita tuottavat erityisesti työllisyys-, ilmasto-, talous- ja resurssienkäyttökysymykset.

► Hankkeen tuloksista järjestettiin avoin keskustelutilaisuus, SAK:n Pia Björkbacka kommentoimassa.

SUOMEN KESTÄVÄN KEHITYKSEN LÄHTÖTILANNE -SELVITYS

Alkuvuonna toteutetussa Avain2030-hankkeessa pohjustettiin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda2030n kotimaista käynnistystä.

Hankkeessa hahmotettiin kokonaiskuva kestävän kehityksen nykytilasta ja tunnistettiin Suomen heikkouksia ja vahvuuksia. Tutkimushanke osallisti laajasti sidosryhmiä sekä käytti aineistona viimeaikaisia kansainvälisiä selvityksiä. Hankkeen toteuttivat Suomen ympäristökeskus sekä DemosHelsinki. Tutkijoiden mukaan Suomen lähtötilanne on hyvä, mutta haasteita löytyy erityisesti ilmasto- ja työllisyyssavotteiden edistämisessä

► Ministeri Kimmo Tiilikainen

► Kehys ry:n pääsihteeri Rilli Lappalainen

SUOMEN KANSALLINEN RAPORTTI YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN FOORUMISSA

YK:n globaalia kestävän kehityksen Agenda2030:n edistymistä seurataan vuosittain kesä-heinäkuussa järjestettävässä YK:n korkean tason foorumissa. Tässä tapahtumassa valtiot esittelevät kansallisia toimenpiteitään ja edistymistään. Heinäkuussa 2016 ensimmäinen joukko valtioita esitteli kansallisen raporttinsa, Suomi näiden joukossa.

Ministeri Kimmo Tiilikainen esitteli Suomen raportin 200 maan läsnäollessa täydelle salille. Kehys ry:n pääsihteeri Rilli Lappalainen kertoi Suomen esityksessä kansalaisyhteiskunnan osallistumisesta ja näkemyksistä Agenda2030 toimeenpanossa. Suomen esitys sai paljon kiitosta ja huomiota erityisesti kansalaisyhteiskunnan osallistamisen johdosta.

Suomen raportissa esiteltiin kattavasti kestävän kehityksen toimikunnan historiaa ja nykyisyyttä (lähtötilannetta), Sitoumus2050 -välinettä ja niin kutsuttua "Suomen mallia", jossa valtiovalta ja kansalaisyhteiskunta yhdessä edistävät kestävä kehitystä. Raportissa avattiin myös Suomen Agenda2030 toimeenpanon suunnitelmia.

► Suomen delegaattit sivutapahtumassa: Anna-Stiina Lundqvist Kepa ry; Rilli Lappalainen, Kehys ry; Sirpa Hertell, Espoon kaupunki; Ville Routama, Rudus oy ja Lea Rankinen, S-ryhmä

SUOMELLA RIITTI VIENTIÄ YK:SSA

Suomen kansallisen raportin esittelyä täydensi Suomen YK-lähetystössä järjestetty sivutapahtuma, jossa Suomen delegaatioon kuuluneet kansalaisyhteiskunnan, yksityisen sektorin ja kunnan edustajat pääsivät esittelemään toimintaansa kestävän kehityksen edistämiseksi. Tapahtuma oli jättimenestys; paikalla yli 50 maan korkean tason edustajia. Delegaatioon kuulunut suomalaisten kehitysjärjestöjen kattojärjestön Kepan asiantuntija Anna-Stiina Lundqvist piti delegaatiostatusta merkittävänä ja ainutlaatuisena.

► YK-edustuston päällikkö suurlähettiläs Kai Sauer sekä kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeri Annika Lindblom.

► Suomi järjesti kaksiviikkoisen foorumin aikana myös yhteisen sivutapahtuman Kolumbian kanssa sekä edusti panelisteina ja muina puhujina useissa sivutapahtumissa. Suomi sai paljon positiivista huomiota aktiivisuudestaan muun muassa The Guardian lehden artikkelissa.

TOIMIKUNNAN TEHTÄVÄT

- ▶ Agenda2030:n, toimeenpanon vauhdittaminen Suomessa
- ▶ Agenda2030 toteutumisen seuranta ja arviointi Suomessa.
- ▶ Kansallisen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen toimeenpanon edistäminen, seuranta, arviointi ja tuloksista viestiminen.
- ▶ Toiminnallisten sitoumusten määrän moninkertaistaminen, tavoitetaso nostaminen ja sitoumusprosessin vaikuttavuuden lisääminen.
- ▶ Eri toimijatahojen ja niiden yhteistyön tukeminen,
- ▶ Poliittikajohdonmukaisuuden vahvistaminen

MAAILMAN PITKÄIKÄISIN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMIKUNTA

Kestävän kehityksen toimikunta on yhteiskunnan merkittävät toimijat kokoava vaikuttajafoorumi. Toimikunta edistää yhteistyötä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja pyrkii juurruttamaan kestävän kehityksen strategiset tavoitteet kansalliseen politiikkaan, hallintoon ja yhteiskunnallisiin käytäntöihin.

Vuonna 2016 Kestävän kehityksen toimikunnan tärkein tehtävä oli päivittää yhteiskuntasitoumus vastaamaan YK:n kestävän kehityksen Agenda2030:tä sekä kansallisen toimeenpanosuunnitelman painopisteiden ja politiikkateemojen pohtiminen.

Joulukuun 2016 työpajasta saadun kriittisen palautteen pohjalta toimenpidesuunnitelmaa muokattiin vastaamaan toimikunnan toiveita paremmin. Vuoden aikana tiivistettiin yhteistyötä entisestään Kehityspoliittisen toimikunnan kanssa.

GREEN DEAL TEKEE HISTORIAA

Green Deal on vapaaehtoinen sopimus valtion ja elinkeino-elämän välillä. Tavoitteena on yhdessä edistää kestävän kehityksen tavoitteita. Sopimusta voidaan käyttää ohjauskeinona lainsäädännön asemesta ja siten välttää turhia normeja.

Suomen ensimmäinen Green Deal sopimus tehtiin ympäristöministeriön ja Kaupan Liiton kanssa.

Niin sanottu Muovikassisopimus panee toimeen EU-direktiiviä lain sijasta vapaaehtoisella sopimuksella. Tavoitteena on, että vuodessa käytettäisiin enintään 40 kassia henkeä kohti vuoden 2025 loppuun mennessä. Vähentämistavoite koskee kaikkia kauppojen myyntipisteissä tarjottavia muovikasseja.

Vähentämistavoitteeseen eivät kuitenkaan sisälly elintarvikkeiden, kuten hedelmien ja vihannesten, irtomyynissä tai hygieniasyistä käytettävät erittäin kevyet muovikassit.

VUONNA 2016 KUUSI TAHOA LIITTYI MUOVIKASSI- SOPIMUKSEEN

- ▶ Ympäristöministeriö
- ▶ K-ryhmä
- ▶ Lidl Suomi
- ▶ Stockmann
- ▶ S-ryhmä
- ▶ Tokmanni

KESTÄVÄN KEHITYKSEN VIAKKO #ESDW2016

FIBS ry

► FIBS ja kestävän kehityksen toimikunta järjestivät 30.5 Kestävä Suomi 2050 – yritykset tulevaisuuden rakentajina -seminaarin, jossa sitoumuksen antaneet yritykset kertoivat toimistaan.

TEEMAVIIKOLLA TUNNUSTUSTA ANSIOKKAILLE SITOUMUKSILLE

TUNNUSTUKSEN SAIVAT

Vakka-Suomen kansalaisopisto

Perhehoitokumppanit Suomessa Oy

Foodduck Oy

HYY ravintolat Oy

Vuoden vaikuttavin -tittelin sai tänä vuonna Espoon kaupunki.

VNK/Marja Inanen

► Tarjoilut olivat juhlan mukaiset.

VNK/Laura Kotila

► Presidentti Tarja Halonen piti juhlapuheen sitoumuksen kesäjuhlassa.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN VAAKKO

Suomessa järjestettiin vuoden 2016 kestävän kehityksen viikolla 29 tapahtumaa. Tapahtumat vaihtelivat aina viestintätapahtuksista seminaareihin ja ideointikilpailuista kierrätykseen. Viikon alkaen muun muassa CGI Suomi Oy haastoi työntekijänsä tekemään mahdollisimman vähäpäästöisiä työmatkoja sekä järjesti pyörähuoltoja. Haasteita asetettiin laajemminkin, kun Joutsenmerkki, EU-ympäristömerkki, Reilu Kauppa, Pro Luomu ja EkoCentria haastoivat kunnat sitoutumaan vastuullisiin hankintoihin ja antamaan oman sitoumuksensa.

Naisten jalkapallomaajoukkue Helmarit osallistui viikkoon kannustamalla naisia ja tyttöjä toteuttamaan unelmiaan jakamalla omia rohkaisevia tarinoita videoin sosiaalisessa mediassa. Gaia Consulting Oy taas kasvatti Helsingissä tietoisuutta ruuasta ja rohkaisi muutokseen tarjoamalla tulevaisuuden makuja: hyönteisistä valmistettua ruokaa ja niihin sopivia viinejä. Kestävän kehityksen viikkoon voi siis todellakin osallistua monin tavoin!

**VUODEN
2017 KESTÄVÄN
KEHITYKSEN VAAKKO
JÄRJESTETÄÄN
30.5.–5.6.2017,**

**TULE MUKAAN!
#ESDW2017**

MAHDOLLISTAJAT

TOIMIKUNNAN JÄSENTAHOT

Kestävän kehityksen
yhteiskuntasitoumuksen
prosessia hoitaa
Suomen kestävän
kehityksen toimikunta
ja pääsihteeristö.

Työtä tukee
asiantuntijapaneeli
sekä verkkosihteeristö.

TOIMIKUNNAN PUHEENJOHTAJA

Juha Sipilä, pääministeri
2015 alkaen

VARAPUHEENJOHTAJA

Kimmo Tiilikainen,
asunto-, energia- ja ympäristöministeri
2015 alkaen

PÄÄSIHTERISTÖ

Pääsihteerit Annika Lindblom (vas.), lähetystöneuvos Sami Pirkkala, joka vastasi seurantarjestelmän kehittämisestä (1.8.–31.12.) ja apulaispääsihteerit Marja Innanen.

PANEELI

KESTÄVÄN KEHITYKSEN ASiantuntijapaneeli antaa Toimikunnalle tieteellistä tukea

Ympäristöpolitiikkakeskuksen
johtaja Eeva Furman,
Suomen ympäristökeskus

Hyvinvointisosiologian
professori Juho Saari,
Itä-Suomen yliopisto

Taloudesta ja eläkepolitiikasta
vastaava johtaja Jaakko Kiander,
Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Ympäristöpolitiikan
professori Janne Hukkinen,
Helsingin yliopisto

Sosiaalipolitiikan professori
Heikki Hiilamo, Helsingin
yliopisto

Tutkimusprofessori
Eva Heiskanen,
Kuluttajatutkimuskeskus

Kirkkososiologian
professori Anne Birgitta
Pessi, Helsingin yliopisto

Tutkijatohtori Tuuli
Hirvilampi, Jyväskylän
yliopisto

Paneelin isännöinnistä
vastasi johtava
asiantuntija Eeva
Hellström Sitrasta.

TULE MUKAAN, TEE SITOUMUS 100-VUOTIAAN SUOMEN KUNNIAKSI

Näin teet sitoumuksen
kolmella selkeällä askeleella
Sitoumus2050.fi-palvelussa.

1. VALITSE TAVOITTEET JA TEE SITOUMUS

Valitkaa itselle olennainen yksi tai useampi kahdeksasta
kestävän kehityksen tavoitteesta. Sitoutukaa konkreettisiin
toimenpiteisiin valittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
Asettakaa tavoitteet ja mittarit.

2. TOTEUTA

Julkaiskaa sitoumus Sitoumus2050.fi-palvelussa. Viestikää si-
toumuksesta sidosryhmien kanssa ja kutsukaa muita liittymään
mukaan. Lunastakaa sitoumus käytännön teoilla.

3. MITTAA

Mitatkaa edistymistä. Suomen kestävän kehityksen
toimikunta auttaa seurannassa.

TULOS KESTÄVÄ TULEVAISUUS MYÖS TULEVILLE SUKUPOLVILLE

TEE SITOUMUS: [Sitoumus2050.fi](https://sitoumus2050.fi)

TIETOA SITOUMUKSESTA: kestavakehitys.fi ja sitoumus2050.fi

Ota yhteyttä

Suomen kestävän kehityksen toimikunta

Annika Lindblom
Pääsihteeri
annika.lindblom@ym.fi

Marja Innanen
Apulaispääsihteeri
marja.innanen@vnk.fi

Seuraa Sitoumusta somessa ja bongaa
oma sitoumuksesi feedistämme
[@sitoumus2050](https://twitter.com/sitoumus2050)
[#Sitoumus2050](https://twitter.com/Sitoumus2050)

